

WOENSDAG

20 SEPTEMBER 2017

Derde editie van het:

VREDESYMPOSIUM

“Investeer in vrede, voorkom geweld!”

Het Oude Stadhuis, Utrecht

INITIATIEF

Het vredessymposium is het initiatief van een coalitie Nederlandse vredesorganisaties die bewustwording over nut en noodzaak van vredesmissies zonder wapens wil vergroten. De geweldloze inzet van burgers als alternatief voor militair ingrijpen verdient meer erkenning en middelen, óók van de Nederlandse overheid. Overal waar conflicten zijn, zijn immers ook mensen die zich zonder (te dreigen met) geweld inzetten voor de oplossing van conflict en het voorkomen van geweld. Zo dragen zij bij aan een vreedzame samenleving. Op deze dag worden zij in het zonnetje gezet.

INLEIDING

Het is niet de indruk die je krijgt bij het openslaan van de krant of het kijken van het achtuurjournaal, maar de wereld is er de afgelopen decennia een stuk veiliger op geworden. Toch zijn het juist de landen die eerder conflict hebben meegemaakt die de grootste kans hebben hier nogmaals in te vervallen. En burgers maken een steeds groter deel uit van de (dodelijke) slachtoffers. De derde editie van het Vredessymposium staat daarom in het teken van de periode nadat het conflict is beëindigd. Hoe zorg je ervoor dat geweld niet opnieuw oplaat? En wie mag meepraten over vrede?

Volgens de VN was in de periode 1992-2011 slechts 9 procent van alle vredesonderhandelaars in grote vredesprocessen vrouw. Maar juist vrouwen spelen een belangrijke rol, staan middenin de samenleving en kijken met een andere blik op het vredesproces. Daarom staat deze editie ook in het teken van vrouwen op vredesmissie. Dat er veel gebeurt staat namelijk buiten kijf.

Drie vredeswerkers vertellen over hun recente vredesmissie(s). Julienne Doppenberg-Difukidi is al jaren actief in de door conflict en geweld geteisterde Democratische Republiek Congo. Remco Bouma verbleef twee jaar in Colombia en stond daar lokale vredesvrouwen bij die vaak met gevaar voor eigen leven werken aan een rechtvaardige samenleving. En Lotte Helder vertelt over verkiezingswaarnemingsmissies in jonge democratiën als Albanië en Macedonië. Daarnaast hoort u Annette Mevis over Rosa Manus (1881-1942), een bijzondere vrouw die in de jaren dertig mensen van over de hele wereld bijeenbracht voor de vrede. Ook zal een deel van de expositie '1000 Vredesvrouwen Uit Alle Werelddelen' te zien zijn. De Vredeshelden staan immers symbool voor een veel grotere groep (inter)nationale vredeswerkers die geweldloos werken aan een betere samenleving .

12:30 Ontvangst

13:00 Opening door dagvoorzitter Ted Strop-von Meijenfeldt (Platform Vrouwen voor Duurzame Vrede) en welkomstwoord van Linda de Veen (Eirene Nederland)

13:15 Annette Mevis (Atria) over Rosa Manus (1881-1942), Nederlandse vredes-activiste van weleer

13:45 Julienne Doppenberg-Difukidi (Stichting Tosangana) vertelt over haar vredeswerk in de Democratische Republiek Congo

14:15 Pauze

14:45 Intermezzo: Wat weet u van vredesmissies zonder wapens?

15:00 Remco Bouma (Peace Brigades International) over zijn vredeswerk in Colombia

15:30 Lotte Helder (Silba) over haar vredeswerk in Albanië en Macedonië

16:00 Huldiging door Jan van Zanen, burgemeester van Utrecht, vragen aan de vredeshelden 2017

16:30 Afsluiting

DAGVOORZITTER:

TED STROP-VON MEIJENFELDT

VOORZITTER PLATFORMVROUWEN EN
DUURZAMEVREDE

Vanuit het platform werken wij onder meer actief aan de implementatie van Nationaal Actieplan 1325, opgesteld naar aanleiding van het aannemen van VN resolutie 1325 in het jaar 2000. Door samen te werken met de overheid, maatschappelijke organisaties en kennisinstututen in binnen- en buitenland proberen we aandacht te vragen voor de positie van vrouwen in gewapende conflicten en hun stem te laten horen.

Ik ben zelf verkiezingswaarnemer geweest in de jaren negentig in Zuid-Afrika en Haïti, dat heeft veel indruk gemaakt. Overal ter wereld zetten mensen zich in om conflict gewelddoos op te lossen. En overal ter wereld zijn er burgervredeswerkers die hen daarbij ondersteunen en beschermen. Zij verdienen erkenning en zouden betekenisvolle steun moeten krijgen van de Nederlandse overheid. Dat zij op deze dag in het zonnetje worden gezet lijkt mij daarom heel terecht.

JULIENNE DOPPENBERG-DIFUKIDI
OPRICHTER EN VOORZITTER STICHTING
TOSANGANA

Ik kom uit de Democratische Republiek Congo en kwam in 1987 naar Nederland. De naam van mijn stichting Tosangana betekent 'tot elkaar brengen', gelijkwaardigheid van vrouwen en mannen is erg belangrijk voor ons. Ik heb een achtergrond in het onderwijs en gebruik dat ook voor mijn werk in Congo. In 2015 trairden we bijvoorbeeld jongeren in democratisering, politieke participatie en de rol van vrouwen in de samenleving. Enkele Congolese parlementariërs fungeerden toen als mentor voor de jongeren.

In mijn thuisland is er continue een conflictueuze situatie. Juist vrouwen en jongeren kunnen een rol spelen in vrede en veiligheid, maar moeten wel de kans krijgen. Tosangana probeert dit te faciliteren en hen te stimuleren dit te doen.

REMCO BOUMA
VREDESWERKER PEACE BRIGADES
INTERNATIONA

Van 2014 tot 2016 was ik actief voor Peace Brigades International in Colombia, daarvoor was ik een tijdje landenspecialist Guatemala voor PBI Nederland. In die periode in Colombia ging ik mee met lokale mensenrechtenverdedigers om ze te beschermen tijdens hun reizen of activiteiten. Ook was er dialoog met de lokale en nationale overheid en andere belangrijke spelers. PBI ondersteunt lokale groepen die gewelddoos werken aan een betere samenleving in regio's waar veel conflicten zijn. Het is belangrijk dat een betere samenleving vanuit de mensen zelf komt, en niet van buitenaf opgelegd wordt.

LOTTE HELDER

INTERNATIONAAL
VERKIEZINGSWAARNEMER SILBA

Sinds 2011 ben ik betrokken bij verkiezingen in Nederland. In 2011 begon dat met Eilandsraadsverkiezingen in het Caribisch deel van het Koninkrijk (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) en later bij de gemeente Den Haag. Ik houd me daarbij ook bezig met Nederlandse kiezers in het buitenland.

Omdat ik geloof dat de internationale gemeenschap een gedeelde verantwoordelijkheid heeft voor het uitdragen van vrijheid en democratie, ben ik ook internationaal verkiezingswaarnemer. In deze onafhankelijke functie wijzen waarnemers de autoriteiten van

een land op hun verantwoordelijkheid door het land te bezoeken tijdens verkiezingen en in openheid op de internationale standaarden te reflecteren. Elkaar die spiegel voor durven houden is in mijn ogen de manier om democratieën te versterken.

ANNETTE MEVIS

ARCHIVARIS ATRIA, KENNISINSTITUUT VOOR
EMANCIPATIE EN VROUWENGESCHIEDENIS

Tijdens mijn studie geschiedenis in Nijmegen raakte ik betrokken bij het feminisme en de studentenbeweging voor meer democratie en diversiteit aan de universiteit, in het onderwijs en onderzoek. Binnen de universiteit deed ik dat onder andere door het mee oprichten van een vrouwengeschiedenisgroep in 1974. Daarbuiten door het mee oprichten van een vrouwenboekhandel en -café en het meedoen aan acties van de vrouwen- en kraakbeweging, demonstraties tegen kernwapens en kerncentrales. Eind 1983 kreeg ik een baan als 'egodokumentaliste' bij het Internationaal Archief voor de Vrouwenbeweging (IAV) te Amsterdam, dat in 1935 was opgericht door onder andere Rosa Manus. Na het behalen van een archiefdiploma werk ik daar sinds 1988 als archivaris. Het instituut heet sinds 2013 Atria, kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis.

1000 VREDESVROUWEN UIT ALLE WERELDDELEN TENTOONSTELLING

In 2005 werden op Zwitsers initiatief 1000 vrouwen voorgedragen voor de Nobelprijs voor de Vrede. Dit om bekendheid te vergaren voor het vredeswerk dat vele vrouwen doen, lang niet altijd zonder risico's. Hier zaten ook vijf Nederlandse vrouwen bij. Vrouwen voor Vrede maakte een kopie van de tentoonstelling '1000 Peacewomen', bestaande uit duizend kaarten met profielen van deze vrouwen in verschillende thema's. Een deel van het thema 'Verzoening & Wederopbouw' van deze expositie is hier te zien.

VREDESMISSIES ZONDER WAPENS

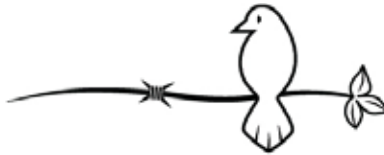
De coalitie Vredesmissies zonder Wapens bestaat uit: African Sky, Burundian Women for Peace and Development, Christian Peacemaker Teams NL, Eirene Nederland, Peace Brigades International - The Netherlands, Platform Vrouwen en Duurzame Vrede, Vredesbeweging Pais

: Vredesmissies zonder Wapens
facebook.com/vredesmissieszonderwapens

EIRENE^{NL}

christian peacemaker teams

AANMELDING:

Wij kijken uit naar uw komst! Aanmelden kan door te mailen naar

vredesmissieszonderwapens@gmail.com

LOCATIE:

Oude Stadhuis, Hal

Korte Minrebroederstraat 2 | 3512 GG | Utrecht

Het Oude Stadhuis ligt middenin het centrum van Utrecht,
wij raden u daarom aan gebruik te maken van het openbaar vervoer of de fiets.